

Tallinna turism 2013

Tallinna turisminumbrid 2013

Pooled Eesti majutustevõtetes peatunud turistid ööbisid Tallinnas

2013. aastal ööbis Eesti majutustevõtetes kokku 2,98 miljonit turisti, nendest 52% peatus Tallinnas.

Turistide arv Tallinnas: 1 561 700 (+3%)¹
Turistide ööd Tallinnas: 2 802 100 (+2%)

Kolme suurima sihtturu turuosad suurenesid

Soome: 42% (648 900 turisti)
Venemaa: 13% (204 200 turisti)
Eesti: 11% (172 600 turisti)
Saksamaa: 5% (70 800 turisti)
Rootsi: 3% (52 000 turisti)
Läti: 3% (45 000 turisti)
Suurbritannia: 2% (37 600 turisti)
Norra: 2% (31 700 turisti)
muud riigid kokku: 19% (298 900 turisti)

Oluliste sihtturgude arengud olid erisuunalised

Soome: 974 600 ööd (+3%)
Venemaa: 417 500 ööd (+13%)
Eesti: 294 000 ööd (+12%)
Saksamaa: 153 600 ööd (-7%)
Suurbritannia: 87 500 ööd (-23%)
Rootsi: 87 000 ööd (-8%)
Norra: 74 900 ööd (-20%)
Läti: 70 100 ööd (0%)

Enamik turistidest tuli puhkusele

Välituristide linnakülastustest olid 75% puhkusereisid, 19% tööreisid, 3% konverentsikülastused ja 2% reisirid muudel eesmärkidel.

Siseturistide reisiridest olid 60% puhkuse eesmärgil, 33% äri, 4% konverentsi külastamise ning 3% muul eesmärgil.

Reiside kestus lühenes

Turistide keskmine Tallinnas viibimise pikkus 1,79 ööd (-1%).

Välituristide reisirid: 1,81 ööd (-2%)
Siseturistide reisirid: 1,70 ööd (+1%).

Majutustevõtete hulk oluliselt ei muutunud, majutuse hind kasvas

Tallinnas pakkus majutusteenuseid kokku 324 majutustevõtet, milles oli müügis 7 334 tuba ja 14 914 voodikohta. Aasta keskmine tubade täitumus oli 62% ning aastases võrdluses see ei muutunud. Ööpäeva keskmiseks hinnaks kujunes külastajatele 39 eurot, mis on 5% võrra kallim eelnenud aastast.

Tallinna turismitulu kasvas

Väliskülalised kulutasid Tallinnas erinevatele kaupadele ja teenustele hinnanguliselt kokku 850 miljonit eurot (+5%). Seejuures Tallinna majutustevõtted teenisid majutusteenuste müügist 107 miljonit eurot (+7%) ning kruisireisijad kulutasid oma linnakülastuse jooksul arvestuslikult 30 miljonit eurot.

Lennureisijate arv vähenes, laevareisijate arv suurenes

Tallinna lennujaamas teenindati kokku 1,96 miljonit reisijat (-11%). Regulaarlende tehti aasta jooksul 24 sihtkohta, enim teenindati reisijaid Frankfurdi, Helsingi ja Riia suunal.

Tallinna Vanasadamas läbis 9,2 miljoni reisijat (+4,5%), kellest 82% moodustasid reisijad Soome suunal, 10% Rootsi suunal, 2% Vene suunal, 6% olid kruisireisijad. Kruisilaevad tegid aasta jooksul Vanasadamasse 330 külastust ning linnaga käis tutvumas 519 000 kruisireisijat. Kruisireisijatest oli pärit 24% Saksamaalt, 19% USAst, 17% Suurbritanniast, 6% Hispaaniast ja 34% ülejäänud 149 riigist.

Tallinna turismiinfokeskuste külastatavus kasvas, turismiinfo jagamine suurenes

Tallinna turismiinfokeskuses teenindati 159 100 külastajat (+5%), kellest välisriikide elanikke oli 94%. Kõige rohkem teenindati Venemaa (32 200), Saksamaa (19 700) ja Soome (14 100) elanikke. Tallinna turismiinfot jagati turismiveebis, Tallinna Fotopangas, mobiilirakenduses ning VisitTallinna kontodel sotsiaalmeedias. Turismiveebi külastati aasta jooksul kokku 1,61 miljonit korda (+15%). Suurimate sirvijate seas olid külastajad Soomest (24% külastustest), Venemaalt (15%), Suurbritanniast (4%) ja Rootsist (4%).

¹ Võrdlus 2012. aasta majutusstatistikaga

Sissejuhatus

2013. aasta oli Tallinna turismis taas rekordnumbritega. Tallinna Ettevõtlusameti turismiosakonnas koostatud turismistatistika kokkuvõtte „Tallinna turism 2013“ koondab kokku aasta tähtsamad turisminumbrid, suundumused ning olulisemad turisminumbrite mõjutajad.

Turismistatistika kokkuvõttest saab lugeda, et väliskülalised käisid Tallinnas ligi kolmel miljonil korral, pealinna majutusettevõtetes peatus 1,56 miljonit turisti, enamik külastajaid tuli Tallinnasse puhkama ning väliskülastajad tarbisid siin kaupu ja teenuseid hinnanguliselt 850 miljoni euro eest.

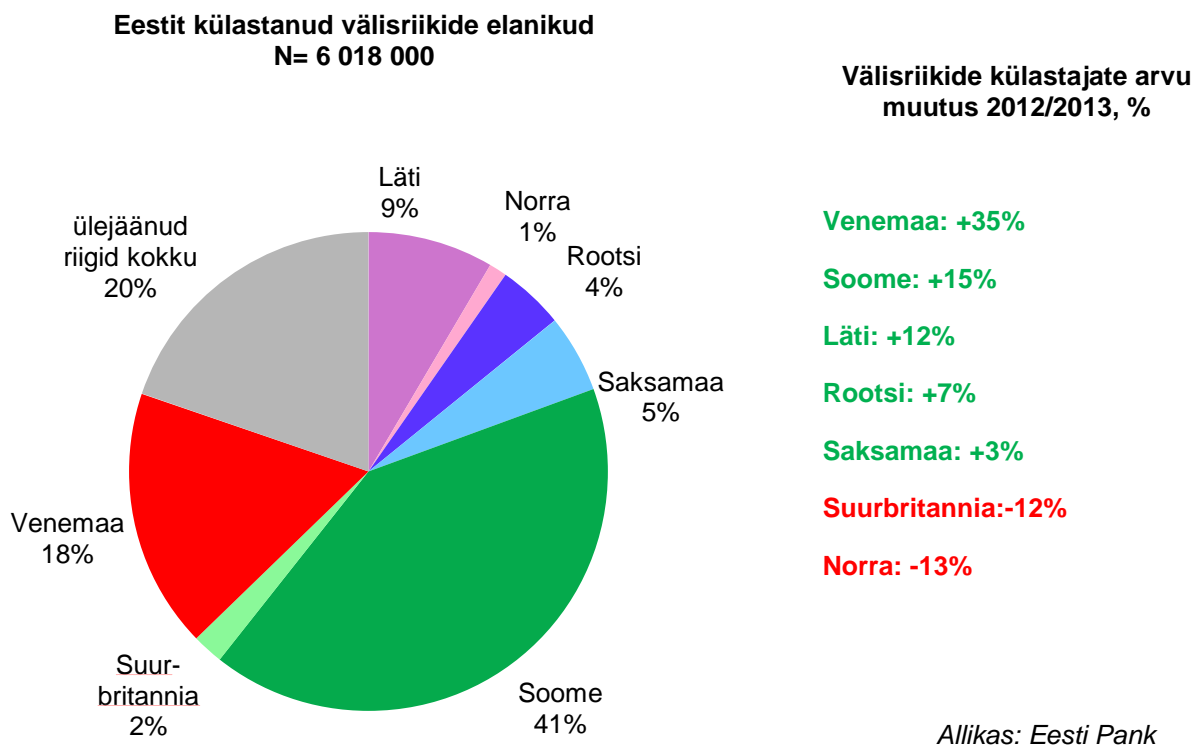
Ülevaatest leiab:

- Tallinna väliskülastajate arvu,
- Tallinna majutusettevõtetes peatunud turistide arvu ja päritoluriigid,
- linnakülastuse eesmärgid,
- külastuste sesoonse jaotuse ja reisi pikkuse,
- majutusturu numbrid (sh majutusettevõtete arv ja majutusteenuse maksumus),
- hinnangud väliskülastajate kulutustele Tallinnas,
- turismiinfokeskuste külastatavuse ja turismiinfo kanalite sirvimise,
- Tallinna Vanasadamas ja Tallinna lennujaamas teenindatud reisijate arvu suundade lõikes.

Turismistatistika koostamisel on kasutatud Statistikaameti majutusstatistikat, Eesti Panga, Tallinna Lennujaama ja Tallinna Sadama statistikat, TourMIS ja Tallinna turismistatistika andmebaase ning aasta jooksul tehtud uuringute tulemusi.

Tallinna külastajad

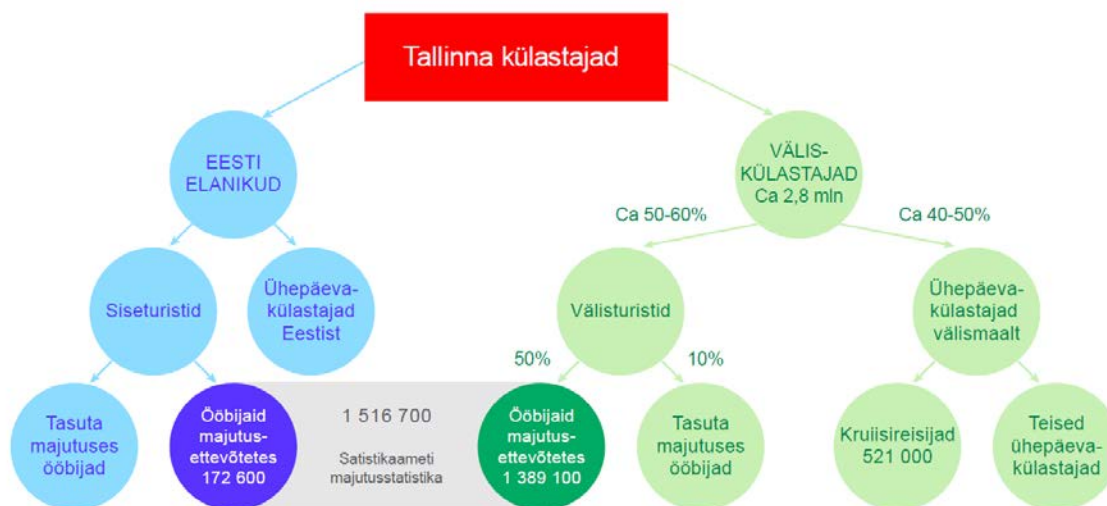
Eesti Panga hinnangul² käisid 2013. aastal väliskülalised Eestis kuuel miljonil korral ning väliskülastajate arv suurenes aastaga 13%. Kõige enam ehk 35% suurenes 2013. aastal Venemaalt pärit külastajate arv – nemad väisasid Eestit rohkem kui miljonil korral, mis on 18% kõigist külastustest. Lisaks suurenes Soomest (+15%) ja Lätist (+12%) saabunud külastajate arv. Enamikust Euroopa riikidest (nt Suurbritanniast, Itaaliast ja Hispaaniast) Eestisse sõitnute arv jäi 2012. aastast väiksemaks. Pooled (48%) väliskülastajatest ööbisid Eestis ja mitmepäevasel reisel olid peatusid siin kokku keskmiselt 4 päeva.

Tuginedes Tallinna väliskülastajate uuringule, Eesti Panga ja Statistikaameti majutusstatistikale, võib oletada, et hinnanguliselt pooled Eesti väliskülastajatest väisasid oma reisi jooksul Tallinna.

Seega 2013. aastal käisid väliskülalised Tallinnas ligi kolmel miljonil korral. Nendest omakorda ligikaudu pooled, viibisid Tallinnas mitmepäevareisil ning 1,39 miljonit kasutas Tallinna majutusteenuste teenuseid.

² <http://www.eestipank.ee/press/eestlased-reisisid-2013-aastal-kaugemale-14022014>

Allikas: Tallinna Ettevõtlusameti turismiosakond

Tallinna majutusettevõtted

Seisuga 01.10.2013 oli Tallinnas 324 registreeritud majutusettevõtet, sealhulgas 55 hotelli, 11 külalistemaja, 17 hostelit, 226 külaliskorterit, 12 kodumajutust ning 2 puhkemaja, 1 puhkeküla ja puhkelaager. Kokku oli müügis 7 334 tuba 14 914 voodikohaga ning 220 autokaravani kohta.

Suure osa Tallinna majutusettevõtetest moodustavad külaliskorterid, kodumajutused ja külalistemajad, kuid enamik müügis olevatest tubadest on hotellides. Statistikaameti majutusstatistika järgi ööbis enamik (90%) Tallinna majutusettevõtetes peatunud turistidest hotellides. Aastases võrdluses vähenes majutusettevõtete hulk ligi kümnendiku, kuid müügis olevate tubade arv oluliselt ei muutunud (-3%). Ka majutusteenuse pakkujate struktuuris eelnenud aastaga võrreldes suuri muutusi ei olnud.

2013. aastal iseloomustasid Tallinna majutusturгу majutushindade tõus, majutusettevõtete sissetulekute suurenemine majutusteenuste müügist ning tubade tootluse kasv (RevPAR). Tallinna majutusettevõtete majutusmahu muutusi mõjutas turismi hooajalisus suhteliselt vähe, kuigi tubade täitumus erines kõrgeima ja madala täitumusega kuu vahel ligi kaks korda.

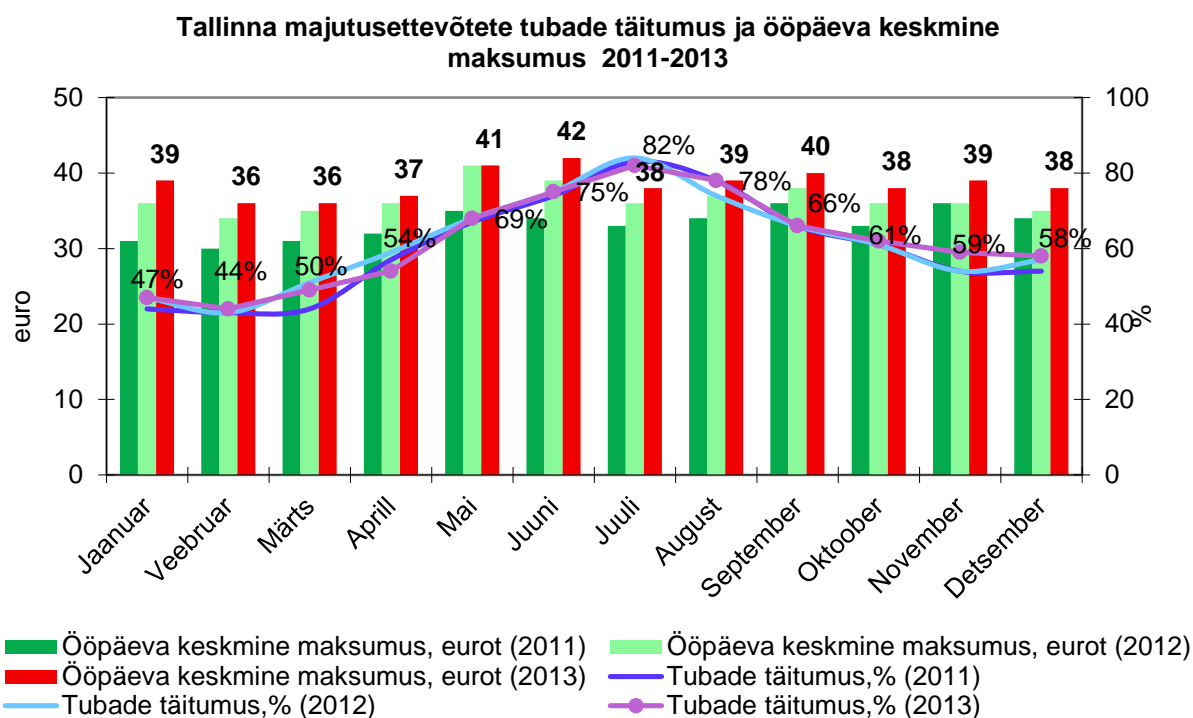
Tabel. Majutusettevõtted Tallinnas 2009-2013

Majutusettevõtted	2009	2010	2011	2012	2013	Muutus	
						Arv	%
Majutusettevõtete arv	342	363	358	353	324	-29	-8%
sh. hotellide arv	57	58	58	57	55	-2	-4%
Tubade arv majutusettevõtetes	7540	7 607	7 577	7 561	7 334	-227	-3%
sh. tubade arv hotellides	6495	6 533	6 513	6 523	6 363	-160	-3%
Voodikohtade arv majutusettevõtetes	15 250	15 378	15 377	15 040	14 914	-126	-1%

Allikas: Tallinna Ettevõtlusameti turismiosakond

Tallinna majutustevõtetes oli aasta keskmine tubade täitumus 62% ning võrreldes 2012. aastaga see ei muutunud, kuid jätkus täitumuse kasv turismihooaja välisel ajal. 2013. aasta esimeses pooles oli tubade täitumus pisut madalam kui 2012. aastal, teises pooles oli see eelnenud aastast kõrgem. Kuude lõikes olid tubade täitumuse muutused mõne protsendipunktsed. Kõrgeim oli tubade täitumus juulis, kui müügis olnud tubadest oli täidetud 82%, madalam (44%) veebruaris. Kiireima täitumuse kasvuga kuuks oli november, täitumus vähenes kõige rohkem aprillis. Kuna 2013. aastal muutus pealinna väisanud külastajate struktuur sihtriikide lõikes, siis see aitas nii aasta esimesel kolmel kuul kui ka viimases veerandis suurendada majutustevõtete täitumust.

2013. aastal kujunes ööpäeva keskmiseks hinnaks külastajatele 39 eurot, mis on 5% võrra kallim eelnenud aastast. Tubade ööpäeva keskmine maksumus hakkas kasvama 2011. aasta teisest kvartalist, kasv jätkus nii 2012 kui ka 2013. aastal. Siiski oli 2013. aasta viimasel kvartalil oli hindade kasv eelnenud kuudest aeglasem. Võrreldes majutushindu eelnenud aastatega olid hinnad aastases võrdluses peaaegu kõikidel kuudel kõrgemad. Aasta suurim hinnatõus oli detsembris, kui majutuse maksumus kallines 9% võrra, hinnad jäid eelnenud aasta tasemele mais. Enamikel kuudel olid majutushindade kasvuprotsendid suhteliselt väikesed (5%-6%). Majutushinnad olid läbi aasta suhteliselt ühtlased, madalaim maksumus oli veebruaris ja märtsis (keskmiselt 36 eurot) ja kõrgemad ärireiside tippkuudel (mais 41 eurot, juunis 42 eurot, septembris 40 eurot).

Allikas: Statistikaamet

Majutushindade kasv aitas kaasa tubade tootluse (RevPAR) suurenemisele ning majutustevõtete sissetulekute kasvule majutusteenuste müügist. Majutustevõtete majutusteenuste müügist saadud sissetuleku kasvuprotsendid olid kõige suuremad augustis (+15%) ning madalaimad aprillis (-10%). **2013. aastal teenisid Tallinna majutustevõtted majutusteenuste müügist kokku 108 miljonit**

eurot ning võrreldes eelmise aastaga kasvasid majutusettevõtete sissetulekud seitsme protsendi võrra.

Majutusettevõtetes ööbinud külastajad

2013. aasta oli Euroopa turismiettevõtjatele positiivne; käis rohkem külastajaid ning tulud turismist kasvasid. Suurima kasvuga olid Venemaa (+12%), Prantsusmaa (+5%) ja Rootsi (+4%) turud. Linnaturismi³ kasvunumbrid olid Euroopa riikide keskmisest suuremad. 2013. aastal kasvasid ööbimised Euroopa linnade majutusettevõtetes keskmiselt 3%. Sarnaselt eelnenud kolmele aastale tagas kasvu välituristide ööbimistega reise kasv. Euroopa suurimateks turismilinnadeks on jätkuvalt London, Pariis, Berliin, Rooma ja Barcelona. Kiireima kasvuga sihtturgudeks Hiina (+14%) ja Venemaa (+12%). Euroopa turismi andmebaasi TourMIS andmete kohaselt paistab Tallinn teiste Euroopa linnade hulgas silma kui suure välituristide ööbimiste osakaaluga sihtkoht.

2013. aastal ööbis Eesti majutusettevõtetes kokku 2,98 miljonit turisti (+5%). Nendest 65% ehk 1,94 miljonit olid välisriikide elanikud (+4%), kes veetsid Eestis kokku 3,91 miljonit ööd (+2%). Aasta jooksul peatus majutusettevõtetes 1,04 miljonit eestimaalast (+8%), kes ööbisid 1,82 miljonit (+6%) ööd. Tegemist oli kolmandat aastat järjest Eesti majutusettevõtete jaoks kõigi aegade suurimate külastajate ja ööbimiste arvudega.

Pooled (52%, kokku 1,56 miljonit) majutusettevõtetes peatunud turistidest ööbisid Tallinna majutusettevõtetes. **Väliskülastajaid ööbis Tallinna majutusettevõtetes kokku 1 389 100 (+2%) ning eestimaalasi 172 600 (+10%).** Võrreldes 2012. aastaga kasvas majutatute arv kokku (nii välis- kui siseturistid) 3% ehk 45 500 turisti võrra. Seega Eestis peatunud välituristidest ööbis Tallinna majutusettevõtetes 72% ning siseturistidest 17%. Suur osa Eestit külastavatest välisriikide elanikest, kes ööbivad majutusettevõtetes, peatuvad Tallinnas.

Tallinna majutusettevõtetes peatus 2013. aastal neljandat aastat järjest rekordarv linnakülalisi. Kasvas nii majutusettevõtetes peatunud eestimaalaste kui ka välismaalaste arv. Siseturistide ja välituristide reise muutused kuude lõikes erisuunalised. Majutusettevõtetes peatunud eestimaalaste arv suurenes jaanuarist novembrini, välituristide hulk muutus kuude lõikes erisuunaliselt.

Siseturistide arv suurenes aastaga kümnendiku võrra. Siseturistide reise arv kasvas kõige rohkem augustis (+35%), ainus langusnumbritega kuu oli detsember (-4%). Siseturismi nõudluse kasv tugines Eesti elanike majandusliku kindlustunde kasvul⁴. Siseturistide reise arv suurenes kõige rohkem puhkusereiseid segmendis.

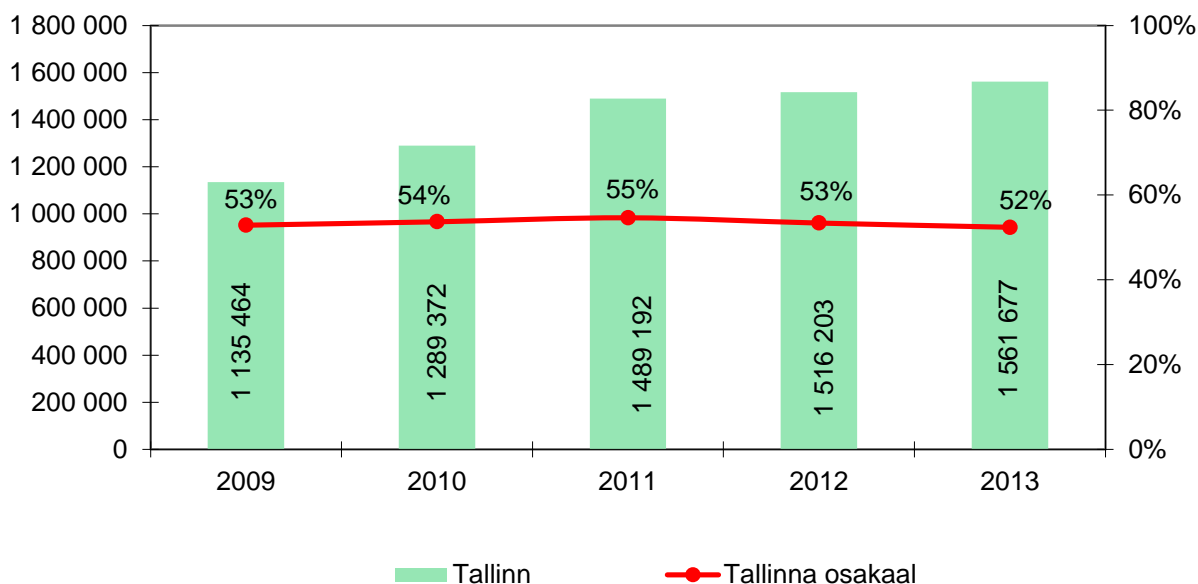
Välituristide reise arv suurenes kokku kahe protsendipunkti ehk 29 300 võrra. Väliskülastajate arvu ja rahvuselist koosseisu mõjutasid eelkõige muutused lennuliinides, lendude sageduses ja sihtkohtades. Viiel kuul üheksast oli majutatud väliskülastajaid eelnenud aastast rohkem, kõige enam kasvas majutusettevõtetes väliskülastajate arv augustis (+11%). Välituriste saabus varasemast

³ www.tourmis.info

⁴ www.ki.ee

vähem kolmel kuul, suurimad langusprotsendid olid aprillis (-13%). Juulis, välisküllastajate saabumiste tippkuul, oli Tallinnas peatunud sama palju kui aasta varem. Välis turistide arv suurenes kõige rohkem konverentsireisijate segmendis (+30%).

Tallinna majutusettevõtetes ööbinud küllastajate osakaal Eesti majutusettevõtetes ööbinutest 2009-2013

Allikas: Statistikaamet

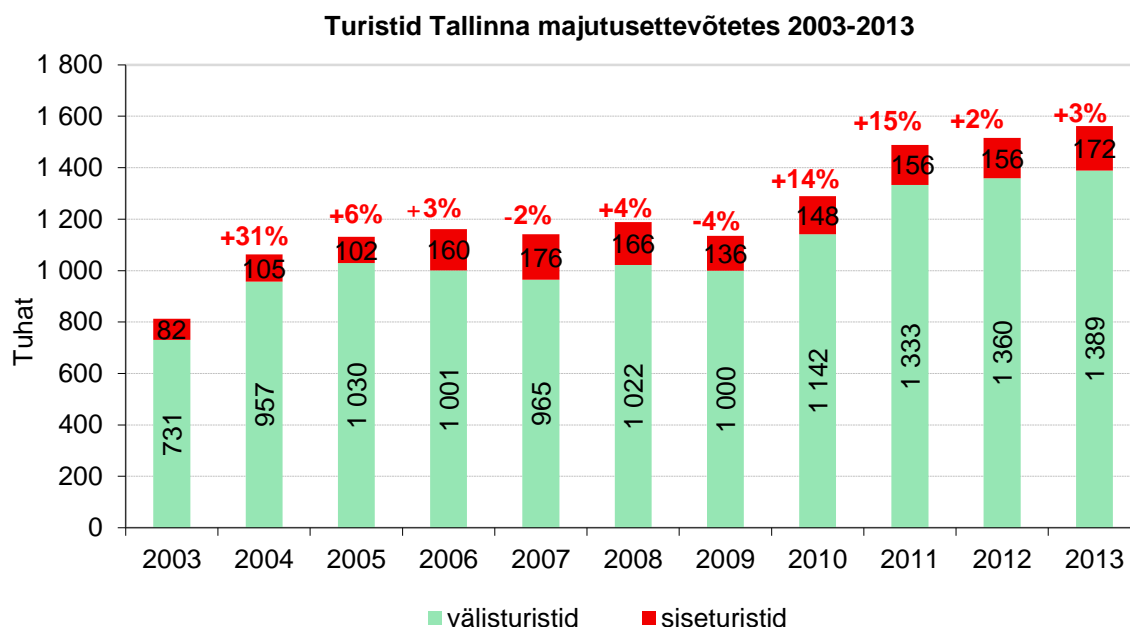
Esimeses kvartalis peatus Tallinna majutusettevõtetes 272 200 turisti (+5%). Siseturistide arv suurenes 12 protsendi ja välis turistide arv 3 protsendi võrra. Suure osa esimese kolme kuu turistide arvu kasvust andsid kaks suurimat välis turgu; Soome turg kasvas 15% (+13 900 turisti) ja Vene turg (+10% ehk +5 000 turisti rohkem). Jaanuaris tõid välisküllastajaid uusaastapeod ja õigeusu jõulud. Veebruaris suurendasid küllastajate arvu traditsioonilised festivalid (*MustonenFest, Tallinna Talvefestival*). Märtsis tõid välisküllastajaid rula- ja rattasõidu üritus *Simpel Session*, lihavõttepühad ja kevadine koolivaheaeg.

Kevadkuudel, **teises kvartalis**, vähenes turistide arv ühe protsendipunkti võrra; jätkus siseturistide arvu kasv (+11%), aga välisküllastajate arv vähenes (-7%). Traditsioonilised sündmused nagu *Jazzkaar, Vanalinnapäevad, Nargenfestival, Tallinn Treff, Tallinna kitarrifestival* paelusid sellel aastal rohkem siseturiste. Rahvusvahelised konverentsid *INTOSAI Environmental Auditing, International Conference on Cyber Conflict, International Oil Shale Symposium jt*, suurendasid kevadkuudel märkimisväärselt välisriikidest saabunud äri- ja konverentsituristide arvu.

Kolmandas kvartalis majutatute arv suurenes (+4%), taas oli kiireima kasvuga siseturg. Välisküllastajate arv suurenes kolmandas kvartalis 3 protsenti ja siseturistide hulk 18 protsenti. Suurima kasvuga kuuks oli august. Linnaküllastajaid paelusid suvesündmused nagu *Õllesummer, Keskaja päevad, Merepäevad, Nargenfestival, Birgitta Festival, Estonia maja juubelpidustused, U-20 Euroopa meistrivõistlused korvpallis, purjetamise maailmameistrivõistlused Finn klassis, Eesti-Hollandi*

jalgpallimatš. Muusikaüritustest meelitas enim külustajaid, Robbie Williamsi kontsert, mis tõi Tallinna lauluväljakule üle 60 000 kuulaja. Spordisündmustest tõi enim väliskülalisi Baltikumi suurim rahvaspordisündmus SEB Tallinna Maraton, kust võttis osa 22 000 spordisõpra 43 riigist.

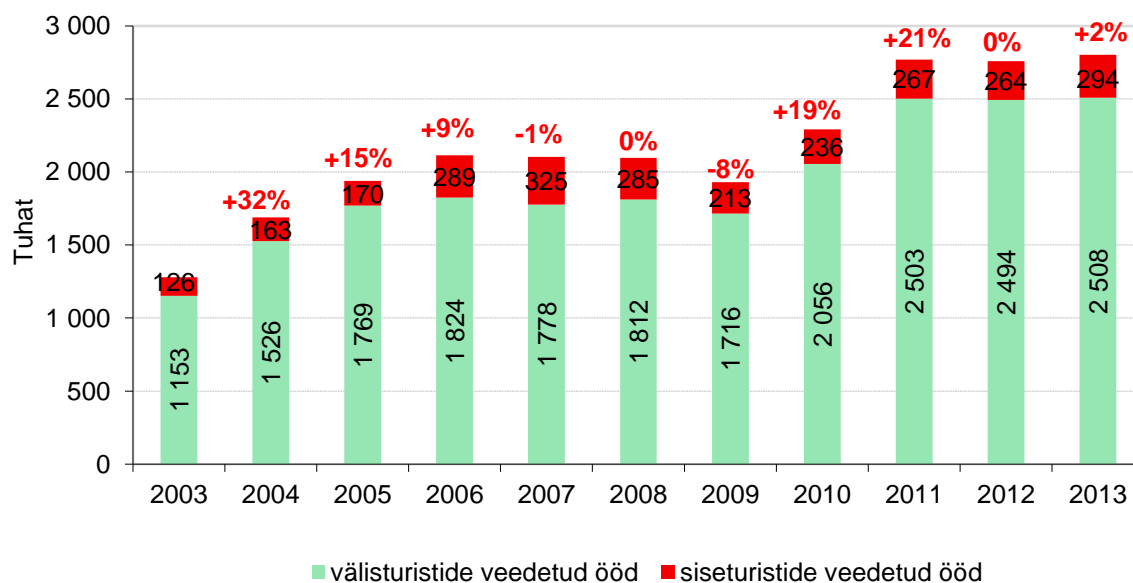
Aasta viimasel neljandikul suurenes turistide arv samuti nelja protsendipunkti võrra, kuid erinevalt eelnenud kvartalitest näitas siseturism väiksemaid kasvunumbreid kui väliturism. Suuri külustajatenumbreid mõjutavaid üritusi ei toimunud. Linnakülustajate arvu kasvule aitasid kaasa kontserdid (*Tribute to Michael Jackson, Hurts, Scorpions, Valge Gospel, Vaya Con Dios, The Music of ABBA* jt), festivalid (*Pimedate Ööde Filmifestival, Jõulujazz*), messid (*Mardilaat, Laps ja Pere*) ja näitused (*Piparkoogimaania, Titanic*) ning Tallinna Restoranide Nädal, mis paelusid nii väliskülustajaid kui ka eestimaalasi. Aasta viimastel kuudel oli märgata eelnenud aastast suuremat Soome ja Vene turistide arvu kasvu.

Allikas: Statistikaamet

Aasta kokkuvõttes suurenes ööbimiste arv kahe protsendipunkti võrra. **Tallinna majutustevõtetes veedeti kokku 2,80 miljonit ööd.** Majutustevõtetes peatunud **väliskülustajate ööbimiste arv jäi eelmise aasta tasemele (+1%), siseturistide ööbimised kasvasid üheksandiku võrra.** Kokku veetsid välituristid Tallinna majutustevõtetes 2 508 100 ööd ning eestimaalased 293 700 ööd. Kuude lõikes turistide ööbimiste arvu muutusi analüüsid näeme, et turistide poolt veedetud ööde arv võrreldes eelnenud aastaga kasvas eelkõige nõ madalhooajal ning kasv oli kiirem aasta teises pooles.

Ööbimised Tallinna majutussevõtetes 2003-2013

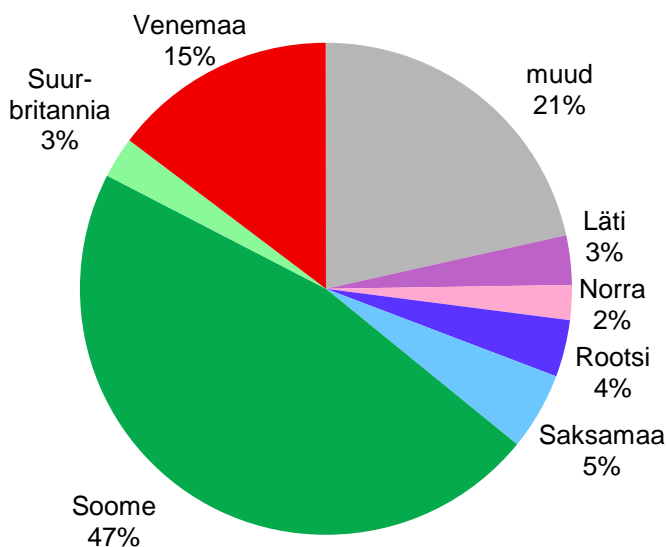

Allikas: Statistikaamet

Tallinna olulised välisurud

Tallinna peamistelt sihtturgudelt saabunud välisuridid (Soome, Rootsi, Saksamaa, Suurbritannia, Norra, Venemaa ja Läti) moodustasid majutussevõtetes peatunud väliskülastajatest 79%-lise osakaalu. Välisuridude osakaalud muutusid aastaga suhteliselt palju. Soome turuosa kasvas nelja ja Venemaa osakaal kasvas ühe protsendipunkti. Läti ja Rootsi turuosad ei muutunud. Muude välisriikide turuosa vähenes kahe, Suurbritannia, Norra ja Saksamaa ühe protsendipunkti võrra.

Tallinna majutussevõtetes peatunud välisuridid 2013
N=1 389 100

Välisuridude arvu muutus 2012/2013

Venemaa: +11% (+20 800)
Soome: +10% (+59 100)
Läti: -3% (-1 200)
Rootsi: -8% (-4 800)
Saksamaa: -10% (-7 900)
Suurbritannia: -22% (-10 700)
Norra: -25% (-10 600)

Allikas: Statistikaamet

Kõige rohkem majutustevõtetes ööbinud väliskülastajaid saabus **Soomest** (47%). Majutustevõtetes peatunud soomlaste arv suurenes kümnendiku võrra, kuid nende ööbimised vaid kolm protsenti. Jätkus eelmise aasta teises pooles alanud trend; soomlasi oli külastajate hulgas palju, kuid nende reisirid olid lühikesed.

Kokku ööbis aasta jooksul Tallinna majutustevõtetes 648 900 soomlast (+10% ehk 59 100 turisti rohkem), kes veetsid kokku 974 600 ööd (+3% ehk 27 800 ööd rohkem). Kõige enam saabus Soome turistide suvekuudel, väiksem huvi on Tallinna reisirid vastu aasta alguses. Teistel kuudel mõjutasid Soome turistide arvu Tallinnas toimuvad üritused, majutustevõtete ja laevafirmade tehtud sooduspakkumised. Enamikel kuudel aastast Soome külastajate arv kasvas. Kõige rohkem suurenes külastajate arv suvekuudel (juunis +10%, juulis +12% ja augustis +27%), suurimad langusprotsendid olid aprillis (-10%).

Soome suuna laevareisiridate arv kasvas 4% võrra, seega võib oletada, et ka Soome elanike ühapäevakülastusi ning lühikruiside tehti samuti eelnenud aastast rohkem enam. Eurobaromeetri⁵ uuringu järgi Soome elanike välisreisidate arv jäi eelmise aasta tasemele, enamik ööbimistega reisiridest olid lühikesed (69% reisiridest lühemad kui 3 ööd) ning ligi kolmandik (31%) puhkusereisidest olid linnapuhkused.

2013. aastal jätkus **Vene turu** kasv, kuid kasvuprotsendid olid eelnenud aastatest väiksemad. Venemaa turuosa Tallinna välisurgude osas kasvas ühe protsendipunkti võrra. Vene turistid moodustasid 15% kõigist majutatud välisuristidest. Tallinna majutustevõtetes peatus 204 200 Venemaa turisti ning nad veetsid siin kokku 417 500 ööd.

Vene turistide arv kasvas enamikel kuudel ning kasvunumbrid olid suuremad sügis-talvisel perioodil. Kõrgemate kasvuprotsentidega olid veebruar (+30%) ja oktoober-november (+18%), turistide arv vähenes juunis (-8%), juulis jäi 2012. aastaga samale tasemele. Kõige rohkem saabus turistid Venemaalt jaanuaris ja detsembris (kokku 55 000 ehk 27% aasta külastajatest. Tallinna külastajate hulgas suurenes tõenäoliselt aastases võrdluses Venemaalt saabunud ühapäevakülastajate hulk, sest aasta alguses tõid talvekruisid Tallinnasse 11 400 kruisireisiridat⁶.

Saksa turg oli Tallinnas 5% osakaaluga. Suure osa 2013. aastast oli Saksamaa turg langusnumbritega. Saksa elanike huvi ööbimistega reisiridate arv kasvas kuni möödunud aastani, kuid muutused lennuühendused vähendasid 2013. aastal Saksa turistide arvu. Siiski suurenes jätkuvalt Saksa kruisireisiridate hulk. Tallinna külastas aasta jooksul 70 800 Saksa turisti, kes veetsid majutustevõtetes kokku 153 600 ööd. Võrreldes 2012. aastaga turistide arv vähenes 10% ning nende ööbimised 7% võrra. Sakslased eelistavad külastada Tallinna suveperioodil (maist septembrini). Nii turistide kui ka ööbimistate arv vähenes enamikel kuudel (va. oktoober ja november). Kõige rohkem peatus Saksa turistid Tallinna majutustevõtetes augustis (kokku 13 800), kõige suuremad langusprotsendid olid kevadkuudel (märts-mai, aastases võrdluses ca 25% vähem

⁵ ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_392_en.pdf

⁶ <http://www.ts.ee/uudised?art=305>

ööbimisega reise).

Saksa turistide linnakülastused olid eelmisest aastast pikemad (2,17 ööd). Tallinnas oli Saksa turu languse peamiseks mõjutajaks olid lennuühenduste arvu ja sageduse vähenemine. 2013. aastal sakslaste välisreiside arv kasvas ning keskmiselt suurenes Euroopa linnades Saksa turistide arv 5% võrra⁷.

Sarnaste arengutega oli ka Rootsi turg. Rootsi elanike välisreiside arv suurenes aastases võrdluses 4% võrra ning viiendik nende puhkusereisidest olid linnareisi. **Tallinnas jätkus Rootsi turu langus.** Tallinnas majutusettevõtetes ööbis kokku 52 000 rootslast, so 8% ehk 5 000 turisti vähem. Kokku veetsid Rootsi elanikud Tallinnas 87 000 ööd, mida oli aastases võrdluses 8 100 öö võrra vähem (-8%).

Nii Suurbritannia kui ka **Läti turistid** moodustasid 3% Tallinna välituristidest ning mõlemad turud olid langustrendis. **Suurbritannia** oli 2013. aastal kõige suurema langusnumbriga Tallinna sihtturg. Suurbritannia turgu on mõjutanud kõige rohkem muutused lennuühenduses- lennufirmade, sihtkohtade ja sageduste märkimisväärne vähenemine. Võrreldes 2012. aastaga vähenes veelgi nii otselendude arv kui sihtkohtade hulk. Tallinna majutusettevõtetes peatus kokku 37 600 britti (-25%) ning nad veetsid siin kokku 87 500 ööd (-23%). Suurbritannia sihtturu edasisel arengul on määrav roll odavlennufirmade lendudel Tallinna. Kui lennuühenduste arv kasvab, siis peaks pidurduma ka langus. Vastavalt Eurobarometer viimasele küsitlusele moodustasid 14% brittide puhkusereisidest linnareisid ning Euroopa linnadesse kasvas brittide ööbimistega reiside arv 5%.

2013. aastal **Läti** elanike majanduslik kindlustunne suurenes⁸ ning reisimisaktiivsus tõusis. Tallinnas oli Läti turg sarnane 2012. aastale. Läti turistide arv vähenes 3% (kokku 45 000 turisti), kuid ööbimised ei muutunud (kokku 70 000 ööd). Kuude lõikes jagunevad Läti turistide reisirid suhteliselt ühtlaselt, olles mõjutatud enim kultuuri- ja spordiüritustest.

Tallinna esmase tähtsusega turgudest väikseima turuosaga on Norra (2%) ning ka see turg oli langusnumbriga. **Norra** majutatute ja ööbimiste arvud vähenesid aasta kõikidel kuudel. Peamiseks mõjutajaks olid muutused regulaarlendude arvus. Norrast saabus 31 700 turisti (-25%), kes veetsid Tallinna majutusettevõtetes 74 900 ööd (-20%).

2013. aastal näitasid Tallinna turismiturunduse seisukohast teisese tähtsusega sihtturud (Belgia, Hispaania, Itaalia, Prantsusmaa, USA) samuti langusnumbreid, kuid Aasia turud keskmisest kiiremat kasvu.

Lõuna-Euroopa riikide majandus hakkab tasapisi taastuma. Siiski jätkus Tallinnas itaallaste ja

⁷ <http://www.tourmis.info>

⁸ http://ec.europa.eu/public_opinion/flash/fl_392_en.pdf

hispaanlaste välisreiside vähenemine ning seda ka enamikes teistes Euroopa linnades⁹. Nende riikide küllastajate reisirid on Tallinnas hooajalised ning toimuvad peamiselt suvekuudel. Paljud hispaanlased ja itaallased küllastavad Tallinna kruisireisijatena ning nende hulk aastases võrdluses suurenes. Hispaania majutatute arv vähenes kümnendiku, kuid ööbimised suurenesid kahe protsendipunkti võrra. Samuti oli langustrend **Itaalia** kodanike Tallinna küllastustes. Majutusettevõtetes peatunud itaallaste arv vähenes 16 ning nende veedetud ööd 12 protsendi võrra. Euroopa linnades keskmiselt vähenes hispaanlaste ööbimistega reisirid seitsme ja itaallaste reisirid kahe protsendipunkti võrra.

Prantsusmaa turg näitas Tallinnas samuti langusnumbreid, kuid teistes Euroopa linnades prantslaste küllastused kasvasid kolme protsendi võrra. Prantslaste arv vähenes kuue ja ööbimised viie protsendi võrra. Kokku ööbis Tallinna majutusettevõtetes 17 800 turisti, kes veetsid 43 500 ööd. **Belgia** turistide arv Tallinna majutusettevõtetes vähenes kümnendiku võrra ja nende poolt veedetud ööde arv 13% võrra. Kokku majutati Tallinnas 6 000 Belgiast pärit küllastajat, kes viibisid siin kokku 13 000 ööd. Kuna paljude belglaste reisirid on seotud konverentsiüritustega ning 2013. aastal toimus eelnenud aastast vähem suuri rahvusvahelisi nõupidamisi, siis sellega on osaliselt selgitatavad ka selle turu langusprotsendid.

USA elanike ööbimistega reise oli samuti vähem kui eelnenud aastal, nii sealt saabunud turistide arv kui ka ööbimised vähenesid ligi kümnendiku võrra. Kokku peatus Tallinna majutusettevõtetes 23 600 USA turisti, kes veetsid siin kokku 54 500 ööd. Suurim kasv oli detsembris, kui majutusettevõtetes peatunud USA kodanike hulk suurenes 32% võrra, suurimad langusnumbrid juulis (-28%). Samuti oli võrreldes varasema aastaga rohkem USA kodanikke kruisireisijate hulgas. Teistes Euroopa linnades oli 2013. aastal USA turiste keskmiselt nelja protsendipunkti võrra enam.

Aasiast saabus viiendiku võrra rohkem turiste (+22%) kui 2012. aastal, kuid nende reisirid olid eelnenud aastast lühemad. **Hiinast** saabunud turistide arv kasvas kolmandiku võrra (kokku 6 800 turisti) ja nende ööbimised poole (kokku 13 700 ööd) võrra. **Jaapanist** saabus ligi neljandiku võrra rohkem turiste ning nende huvi suurenes Tallinna reisirid vastu just suvekuudel. Nii majutatute (+23%, kokku 9 900 turisti) kui ka ööbimiste arv kasvas ligi neljandiku (+24%, kokku 17 700 ööd). Euroopa linnade keskmine Hiina elanike ööbimistega reisirid kasv oli 14%, jaapanlaste reisirid vähenesid ühe protsendipunkti.

Reiside sesoonsus ja turistide Tallinnas viibimise kestus

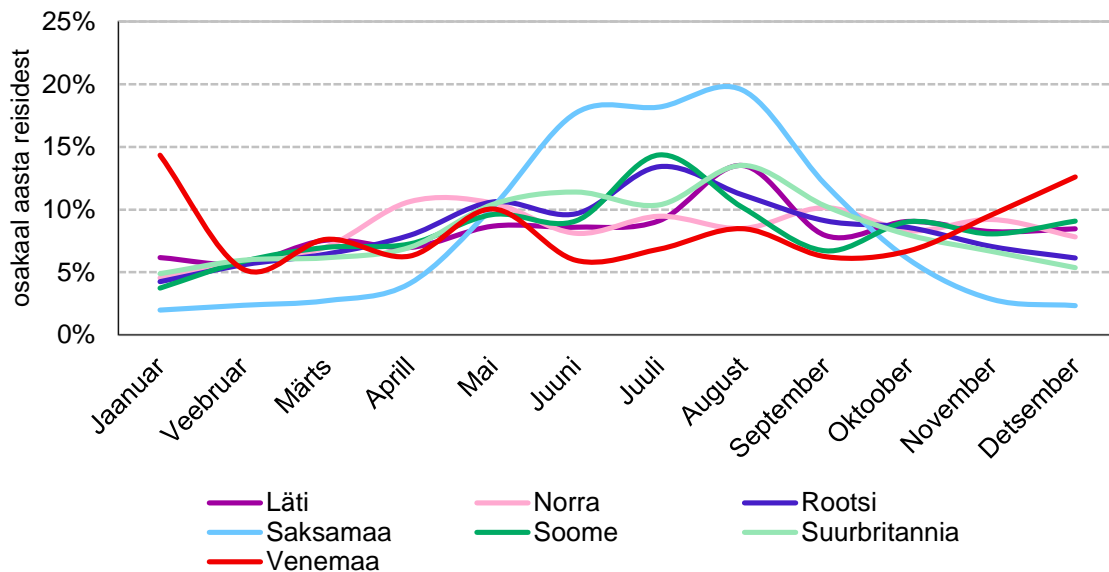
Välisriikide elanike Tallinna reisirid jagunevad aasta lõikes ebaühtlaselt. Suur osa majutusettevõtete teenuseid kasutatavatest linnaküllastajatest saabub maist oktoobrini. Kolmel suvekuul teenindatakse majutusettevõtetes enam kui kolmandik (35%) kõigist aasta küllastajatest.

Kui võrreldes Tallinna teiste Euroopa linnadega, siis Tallinna küllastused on keskmisest enam ebaühtlasemalt jaotunud ja lühemad. Võrreldes 2012. aastaga linnaküllastuste sesoonsus vähenes

⁹ TourMIS andmebaasi järgi kasvas 2013. aastal Euroopa linnades nii turistide kui ka ööbimiste arv kolme protsendipunkti võrra. Välisriikide hulk suurenes viie protsendi, siseturistide hulk kahe protsendipunkti võrra. Hispaanlaste ööbimised vähenesid 7% ja itaallastel 2%.

ning Tallinna turistide Gini koefitsent ei muutunud (0,159)¹⁰. Selle aasta sesoonsuse vähenemisele aitas kaasa Venemaalt ja teistest SRÜ riikidest pärit külastuste arvu kasv, mis vähendas hooajalisust Tallinna turismisektoris. Vaadeldes sesoonsust Tallinna oluliste välisriikide löikes, siis kõige ebaühtlasemalt jagunevad Saksamaa ja Venemaa turistide linnakülastused. Enam kui pooled (58%) sakslaste reisid tehakse kolmel suvekuul, neljandik (25%) Vene turistide reisid aga detsembris ja jaanuaris. Suvised reisid on ülekaalus soomlastel, brittidel ja rootslastel. Läti elanike reisid jagunevad aasta jooksul kõige võrdsemalt. Suhteliselt väike oli sesoonsus norralaste reisides.

Majutusettevõtetes peatunud turistide sesoonsus 2013

Keskmine Tallinna reisi kestus näitas aasta jooksul langustrendi. Turistide keskmine Tallinnas viibimise kestus oli 2013. aastal 1,79 ööd (-1%). Kõige pikemaid reise tehti jaanuaris (2,11 ööd) ning lühemaid novembris (1,72 ööd).

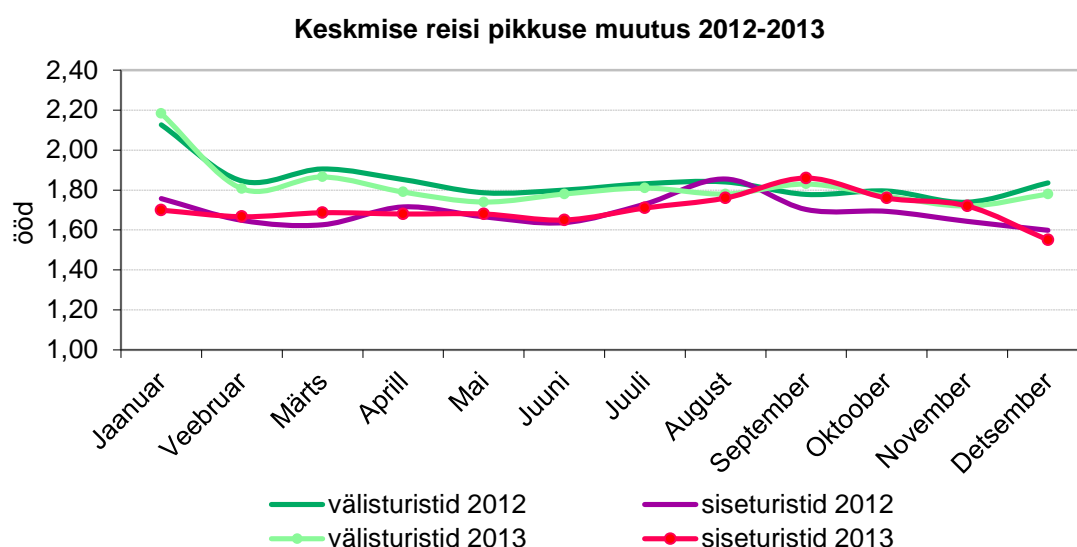
Siseturistide keskmine reise kestuse kuised muutused olid suuremad kui välituristidel, kuid aasta keskmine reise kestus muutus oli sarnane (+1% ehk 1,70 ööd). Siseturistide reisid olid pikemad märtsis, septembris, oktoobris ja novembris, teistel kuudel olid reisid sama pikad või jäid eestimaalaste reisid eelnenud aastast lühemaks. Siseturistidel oli reisi kõige pikema kestusega kuus september (1,86 ööd) ja kõige lühemaks detsember (1,55 ööd).

Majutusettevõtetes ööbinud väliskülastajate keskmine reisi pikkus lühenes 2% võrra, 1,88 öölt 1,83 ööni. Välituristide reisid olid pikemad jaanuaris (2,18 ööd) ja lühemad novembris (1,72 ööd). Jaanuarikuu välituristide reisid on keskmisest pikemad Vene turistide pika talvepuhkuse mõjul, novembris on suur mõju naaberriikide elanike lühikestel nädalalõpureisidel. Enamikel kuudel aastast jäid välituristide reisid lühemaks. Linnakülastused olid pikemad vaid jaanuaris ja septembris. Suurim langus oli augustis. Augustikuu reise lühenemise taga oli Robbie Williams kontsert, mis tõi palju

¹⁰ Gini koefitsient on jaotuse ebavõrdsuse näitaja. Turismis näitab Gini koefitsient turistide (või ööbimiste) jaotuse ebavõrdsust aastast. Kui Gini koefitsient on üks, siis turistid saavad ainult ühel kuul aastas. Kui Gini koefitsient on null, siis aasta jooksul saabub igal kuul ühe palju turiste.

väliskülastajaid üheks sündmuseks (st üheks ööks).

Esmaste sihtturgudelt saabunud küllastajate reise kestus muutus erisuunaliselt. Kõige lühemaid reise tegid soomlased (1,50 ööd) ning nende reiseid olid lühemad kui varasematel aastatel. Lätlased veetsid Tallinnas küllastuse jooksul keskmiselt 1,56 ööd, sakslased 2,17 ööd ning venelased 2,04 ööd, nende reiseid olid eelnenud aastast pikemad. Rootslaste keskmine reisi pikkus ei muutunud (1,67 ööd). Esmaste sihtturgude lõikes viibisid Tallinnas 2013. aastal kõige pikemalt norralased (2,36 ööd), kelle reiseid olid eelnenud aastast seitsme protsendipunkti võrra pikemad. Neile järgnesid 2,33 ööga britid, kelle keskmine reisi pikkus lühenes protsendipunkti võrra. Kõige suurem erinevus reisi pikkuses kuude lõikes on Venemaa turistide reiseid, nende talvised reiseid on märkimisväärselt pikemad (jaanuaris 2,76 ööd) kui teistel kuudel (nt. aprillis 1,82 ööd).

Allikas: Statistikaamet

Linnaküllastuste eesmärk

Linnaküllastuste eesmärgi saab jälgida ainult nende Tallinna küllastajate osas, kes ööbivad Tallinna majutusettevõtetes¹¹, seega järgnev analüüs käsitleb Tallinna majutusettevõtetes peatunud turiste.

2013. aastal Tallinna majutusettevõtetes majutatud **1 561 700 turisti** jagunesid reisi eesmärkide lõikes järgnevalt: **puhkusreisijaid 73% (1 144 600)**, **ärireisijaid 21% (383 200)**, **4% konverentsireisijad (56 900)** ja **mõnel muul põhjusel (õppimine, tervis jm) linnaküllastajad 2% (33 900)**.

Võrreldes 2012. aastaga reisi eesmärkide jaotuses suuri muutusi ei toimunud. Ainult töökohtumistele saabus vähem küllastajaid kui eelnenud aastal. Puhkusereisijaid, konverentsidel-seminaridel osalejaid

¹¹ Eesti Statistikaamet jagab reise eesmärkide järgi kolmeks. **Puhkusereis** – reis, mille eesmärk on puhkamine: aastapuhkuse või nädalalõpu veetmine, sugulaste, tuttavate küllastamine vm vaba aja veetmise reis. Tööandja kinnimaksud puhkusereis või preemiareis. **Tööreis** – tööandja korraldatud või kinnimaksud reis, mis on seotud tööülesannete täitmisega, k.a osalemine kongressil, konverentsil, nõupidamisel, seminaril, koolitusel jms. Tööreiseid jagatakse ärireisideks ja konverentsireisideks. **Muu reis** – puhkuse- või tööreisidena loetlemata reis (nt. transiituumism, ravituumism jms).

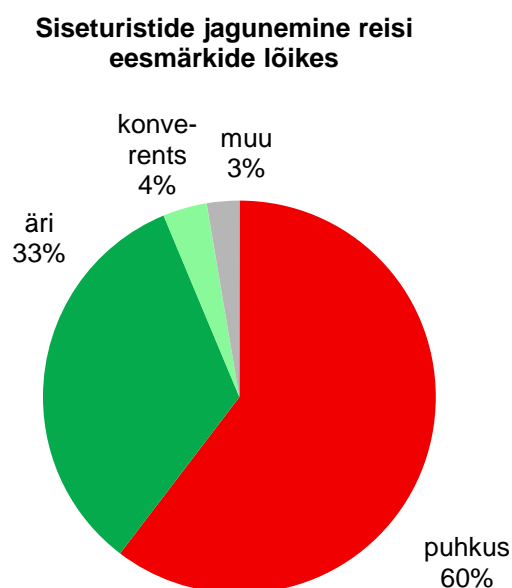
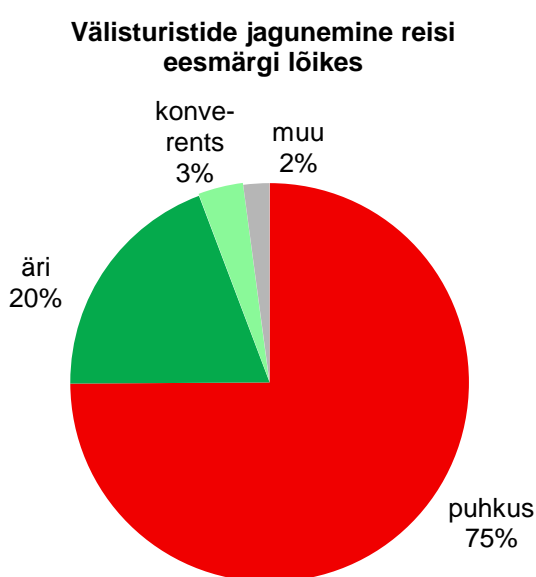
ning muudel eesmärkidel linnakülastajaid oli eelnenud aastast rohkem. Tallinna majutustevõtetes oli puhkusereisijaid 22 800 (+2%), konverentsireisijaid oli 12 200 (+27%) ning muudel eesmärkidel reisijaid 17 000 (+100%) rohkem. Ärireisijaid oli 7 200 (-2%) võrra vähem.

Enamik (75%) **välituristidest** saabus Tallinnasse puhkusereisile. Ärireisidel viibis 20% ja konverentsseminare külastas 3% majutatutest. Väikene osa (2%) majutatutest ööbis majutustevõtetes muudel eesmärkidel reisis. Võrreldes aasta varasemaga kasvas kõikidel eesmärkidel reisinud välituristide arv: puhkusereisijate hulk suurenes 1%, tööreisijate arv 2% võrra (sh konverentsireisituristide hulk kasvas 30%) ning muudel eesmärkidel linnakülastused suurenesid 119%.

Kuude lõikes oli puhkusereisijate osakaal suurim juulis (80% kõikidest välituristide selle kuu reisidest oli puhkuse eesmärgil) ning tööreiside osakaal oktoobris (29% kõikidest kuu reisidest). Välituriste käis konverentsidel kõige enam septembris ja oktoobris (6% linnakülastajatest tulid siia konverentsidele).

Kümnest **siseturistist** iga kuues (60%) ööbis Tallinna majutustevõttes seoses puhkusereisiga. Töö eesmärkidel reisis moodustasid linnakülastustest 37% osakaalu (sh. kõikidest reisidest 33% moodustasid ärireisid ning 4% konverentsireisid). Mõnel muul eesmärgil külastused moodustasid 3%. Majutustevõtetes peatunud eestimaalaste arv kasvas kümnendiku, kuid reisi eesmärkide olid lõikes turistide arvu muutused erisuunalised. Võrreldes 2012. aastaga kasvasid puhkusereisid 17%, konverentsireisid 7% ning muudel eesmärkidel reisis 29% võrra. Ärireiside arv vähenes kahe protsendipunkti võrra.

Kuude lõikes oli puhkusereisijate osakaal suurim juulis (72% kõikidest siseturistide juuli reisidest) ning ärireiside osakaal jaanuaris (45% kõikidest reisidest). Siseturiste oli konverentsireisijate hulgas keskmisest enam märtsis (7% kõikidest reisidest).

Allikas: Statistikaamet

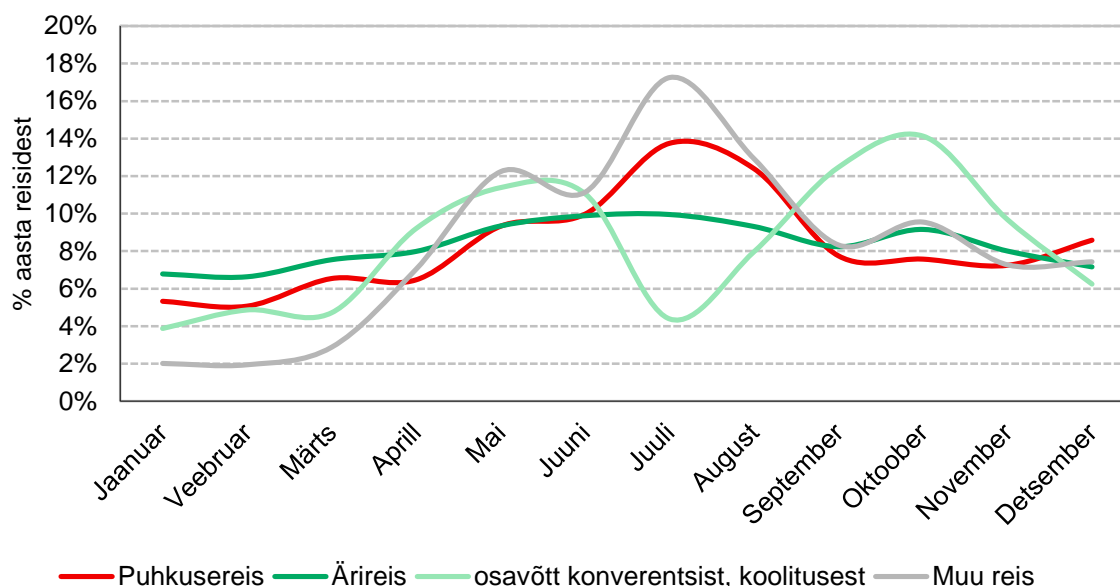
Majutusettevõtetes viibinud turistide poolt veedetud ööd (2 802 100 ööd) jagunesid järgnevalt: **puhkusereisid 71%** (1 996 000), **tööreisid 22%** (609 700), **konverentsireisid 4%** (99 100) ja **mõnel muul põhjusel** (õppimine, tervis) **reisid 3%** (97 400). Puhkusereisidel veedetud ööde hulk vähenes ühe protsendipunkti, ärireisidel veedetud ööde arv kasvas ühe protsendipunkti. Konverentsireisidel veedetud ööde hulk suurenes viiendiku ning muudel eesmärkidel linnakülastustel ööbimised poole võrra.

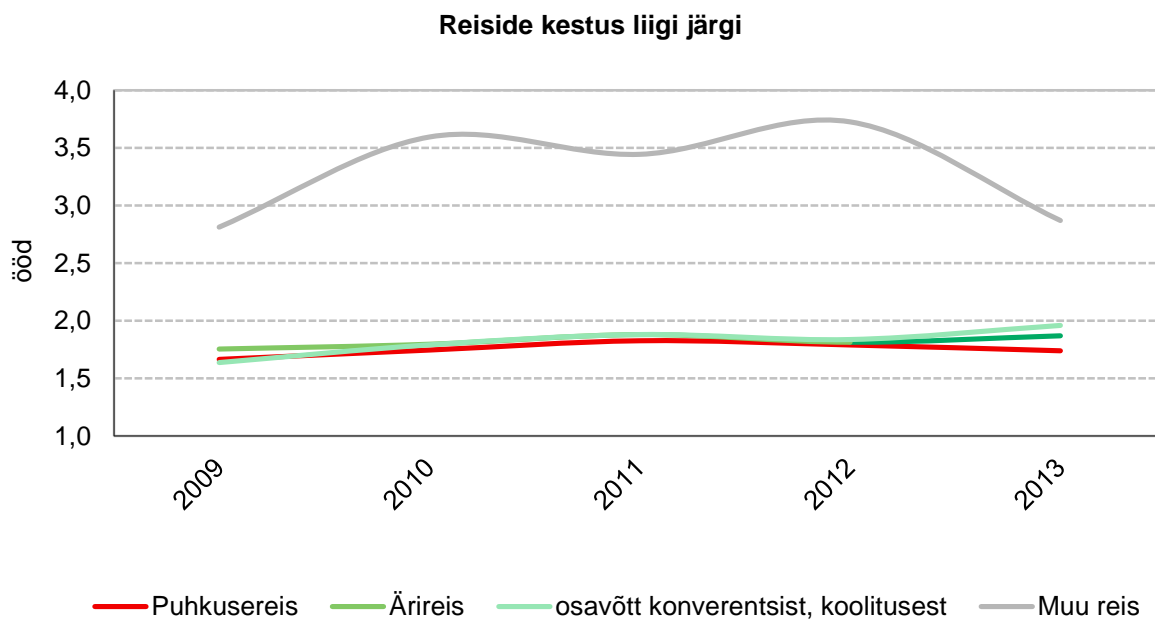
2013. aasta reisid olid lühemad (-1%), kuid eesmärkide lõikes muutus reiside kestus erisuunaliselt. Võrreldes eelmise aastaga olid puhkusereisid (1,74 ööd) ja muudel eesmärkidel reisid (2,87 ööd) lühemad. Ärireisid ja konverentsireisid kestsid vastavalt 1,87 ööd ja 1,96 ööd ja ning need olid eelmisest aastast pikemad.

Ka pikema aja jooksul on reisi kestuses jäänud sarnaseks: konverentsireisid, ärireiside ja puhkusereiside on enam vähem ühe pikkused. Teistest linnakülastusest oluliselt pikemad on vaid muudel eesmärkidel linnakülastused.

Tallinna reiside hooajalisus on suhteliselt suur seetõttu, et suurima osa reisidest moodustavad puhkusereisid. Ärireisides on hooajalisus võrreldes teiste reisi eesmärkidel linnakülastustega suhteliselt väike, konverentsireisidel oli tipuks oktoober, kui toimus aasta reisidest seitsmendik. Aasta keskmisest käis rohkem konverentsituriste ka mais-juunis ning sügisel (septembris, oktoobris, novembris). Muudel eesmärkidel oli linnakülastusi kõige enam juulis (17%), tõenäoliselt oli nende reisijate hulgas kõige enam sõprade-sugulaste külastajad.

Reiside jagunemine kuude lõikes 2013

Allikas: Statistikaamet

Reisijad Tallinna Lennujaamas

2013. aastal läbis Tallinna lennujaama kokku 1,96 miljonit reisijat (-11%). Reisijate arvu languse tõi sihtkohtade ja lendude arvu vähenemine ning põhivedajaks oleva Estonian Airi tegevusstrateegia muutus. Estonian Airi klientide arv vähenes aastases võrdluse enam kui kolmandiku võrra (-38%). Reisijate arv vähenes aasta alguses prognoositust vähem¹².

Reisijatest enamuse moodustasid rahvusvaheliste lendude reisijad (99%). Siselendude reisijate arv vähenes võrreldes eelnenud aastaga ligi neljandiku (-23%). 87% reisijatest olid regulaarlendudel reisijad.

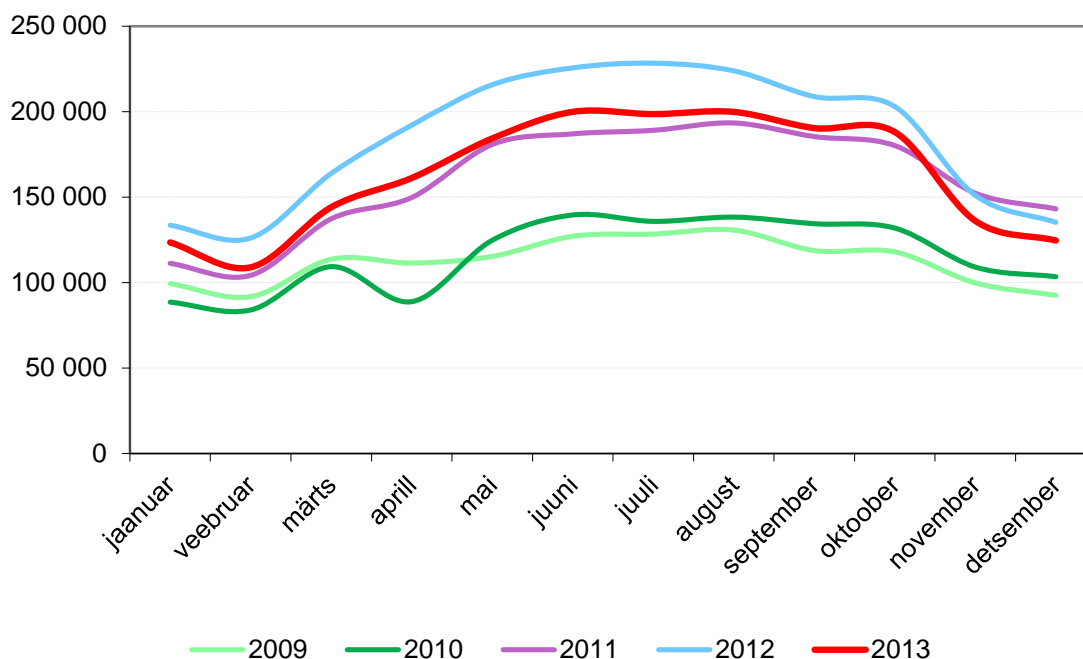
Kuude lõikes reisijate arvu muutusi analüüsid näeme, et reisijate arvu suurimad langusnumbrid olid aasta esimeses pooles, viimases kvartalis jäid langusprotsendid alla kümne protsendipunkti.

Tallinna lennujaama reisijate uuringu järgi moodustasid 2013. aastal regulaarlendude reisijatest 48% ärireisijad, 30% puhkusereisijad, 15% sõprade-sugulaste külastajad ning 7% muudel eesmärkidel reisijad. Võrreldes aasta varasemaga suurenes reisijate hulgas just ärireisijate hulk (ärireiside osakaal kasvas kolme protsendipunkti võrra).

Ligi kaks kolmandikku (61%) lennureisijatest on pärit Eestist, 5% Rootsist, 5% Venemaalt, 4% Suurbritanniast ja 4% Saksamaalt. Ülejäänud riikide osakaal moodustab kokku 21%.

¹² <http://www.aripaev.ee/article/2014/1/8/prognoositust-10-enam-lendajaid>

Reisijad Tallinna lennujaamas kuude lõikes, 2009-2013

Allikas: Tallinna Lennujaam

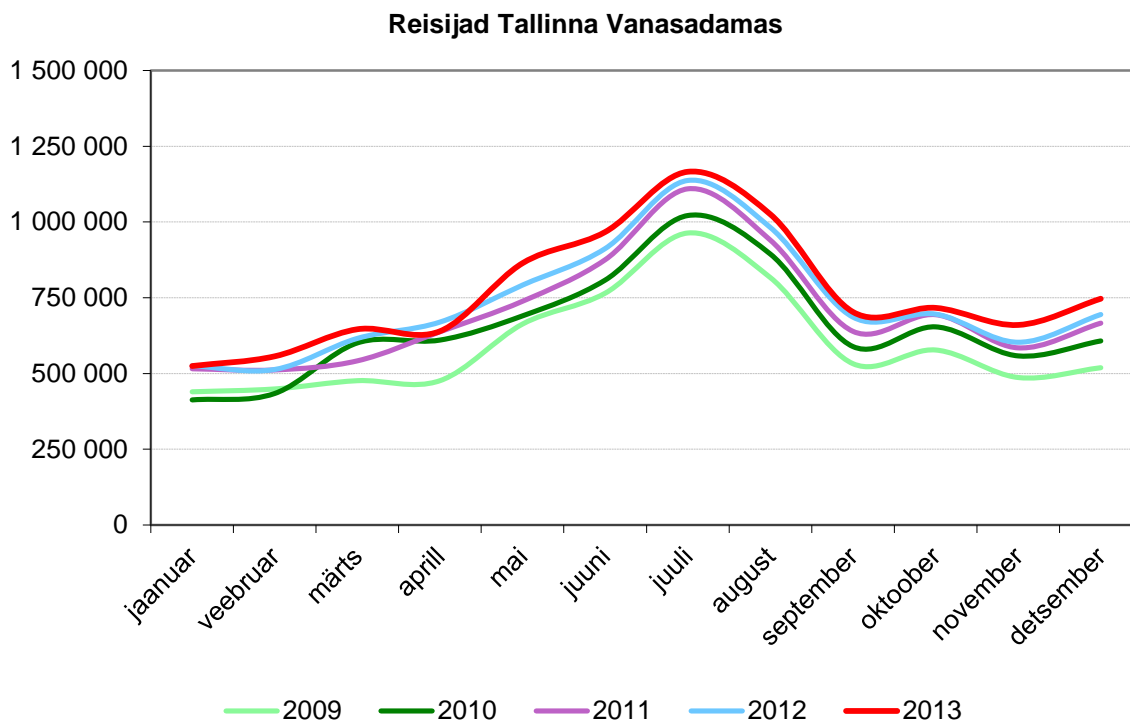
Võrreldes eelnenud aastaga kasvas oluliselt eestimaalasest reisijate hulk ning vähenes Venemaalt lennureisijate arv. Aasta kokkuvõttes suurenes reisijate arv nii Finnair, Lufthansa kui airBaltic, samuti Norwegian, LOT ja FlyBe lendudel. Nõrgemate tulemustega lõpetasid aasta lisaks Estonian Airile odavlendajad easyJet ja Ryanair. Võrreldes 2012. aastaga muutusid regulaarlendude sihtkohad. Aastaringsest opereeriti Tallinnast 20 liini (sh suveperioodil 24 liinil). Algasid Turkishi lennud Istanbuli. 2012. aastal opereeriti aastaringsest 21 liini (sh hooajaliselt 36 liinil). Kuigi lende toimus 2013. aastal vähem kui varem, oli reisijate arvu langus vaid kümnendiku võrra väiksem. Keskmine lennuki täituvus regulaarliinil oli 70%. Liinivõrgustiku vähenemine toimus valdavalt hooajaliste või piirkondlike liinide osas.

Kõige nõutumad lennud Tallinna lennujaamast olid Frankfurti (12% osakaalu regulaarlendude reisijate koguarvust), Helsingisse (12%) ja Riiga (11%). Sarnaselt eelmisele aastale teenindas kõige enam reisijaid Estonian Air (28% reisijatest), kuid kodumaise lennufirma turuosa vähenes 12 protsendipunkti võrra. Teisele kohale jäi RyanAir (15% reisijatest), Lufthansa omas 10%, airBaltic 10% ning Finnair 10% turuosa. Võrreldes aasta varasemaga kasvas Lufthansa turuosa protsendipunkti, Finnairi turuosa vähenes protsendipunkti ning airBalticul kahe protsendi võrra.

Reisijad Tallinna Vanasadamas

2013. aastal Tallinna Vanasadamat läbivate reisijate arv kasvas 4,5%. Kokku teenindati Tallinna Vanasadamas 9,2 miljonit reisijat. Tallinna-Helsingi liini reisijate arv kasvas aastaga nelja protsendi võrra 7,57 miljoni inimeseni ning moodustas 82 protsenti kõikidest reisijatest. Tallinna-Stockholmi liinil seilas jaanuarist detsembri lõpuni 935 tuhat inimest (10 protsenti) ja Peterburi suunal reisis 184 tuhat

inimest (kaks protsenti). Kruiisireisijad moodustasid Vanasadama reisijatest kuue protsendilise osakaalu ning neid oli kokku 519 300.

Allikas: Tallinna Sadam

60 protsenti kõigist reisijatest ehk 5,54 miljonit inimest vedas Tallink, suurima reisijate arvuga laev oli Viking Line'i Viking XPRS, mille pardal reisis aastaga kokku 1 828 742 inimest. Tallinki Soome vahet sõitvad laevad Superstar ja Star olid populaarsuselt järgmised (reisijate arv oli vastavalt 1 698 514 ja 1 671 161 inimest). Tallinn-Stockholmi liinil vedas aasta jooksul kõige rohkem reisijad Tallinki laev Baltic Queen (509 881 inimest). Laevafirmadest teenindas Tallink 2013. aastal kokku 5,54 miljonit inimest ehk 60 protsenti kõigist reisijatest. Järgnesid Viking line 20 protsendi, Eckerö Line 12 protsendi ja St.Peterline kahe protsendi reisijaga.

Tallinn on Läänemere regioonis sõitvatele kruiisilaevadele populaarsuselt kolmandaks peatuskohaks. 2013. aastal tegid kruiisilaevad Kopenhaagenisse 347 ja Peterburi 335 ja Tallinnasse 330 külastust¹³.

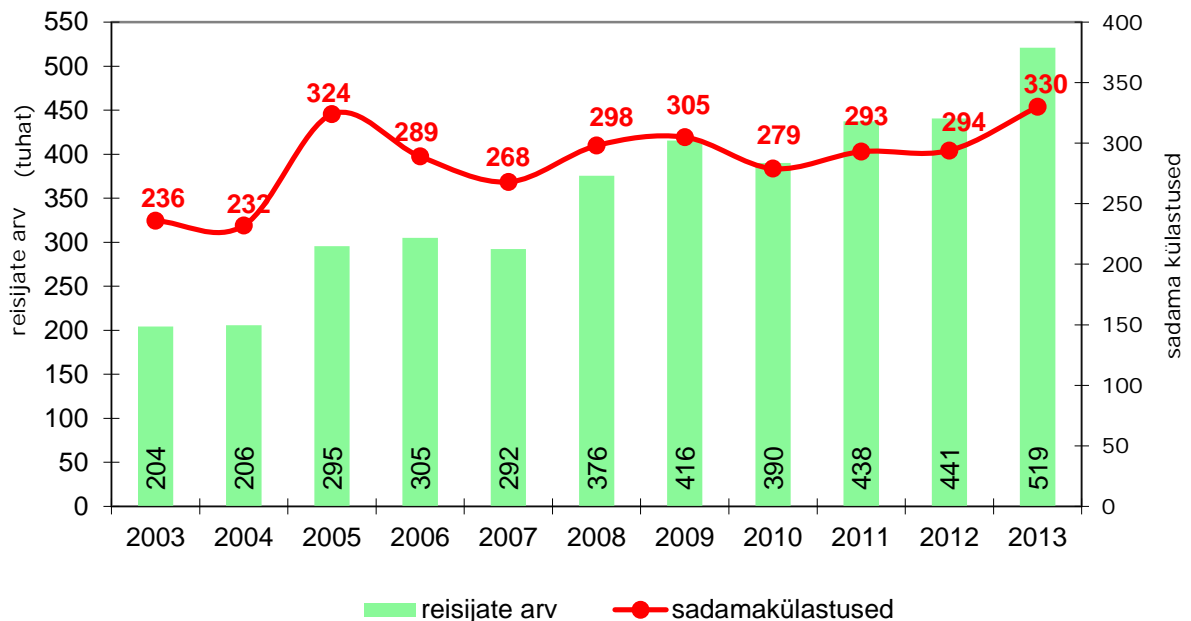
Aasta jooksul külastas Tallinna 519 300 kruiisituristi. Kõige enam käis Tallinnas sakslasi, kes moodustasid kõigist siia saabunud kruiisireisijatest 24 protsenti. Järgnesid USA kodanikud 19 ning Suurbritannia kodanikud 17 protsendiga. Kokku külastasid kruiisireisidega Tallinna 155 riigi kodanikud. Kruiisituristide arv suurenes aastases võrdluses 18% võrra. Kolmandat aastat järjest toimus koostöös lennujaamaga viis kruiisilaevade pööringut¹⁴. Kõige rohkem kruiisikülastusi oli juunis ja juulis, mil siin peatus vastavalt 90 laeva 116 557 ning 88 laeva 144 877 inimesega pardal. Tallinnas peatusid

¹³ [http://www.cruisebaltic.com/media\(5012,1033\)/Cruise_Baltic_Statistics_2000-2014.pdf](http://www.cruisebaltic.com/media(5012,1033)/Cruise_Baltic_Statistics_2000-2014.pdf)

¹⁴ st. kruiisilaeval vahetusid reisijad ning osad meeskonnaliikmed

kruisilaevad keskmiselt kaheksa tundi. Juuli tihedaimatel päevadel käis Tallinnaga tutvumas kuni 9000 kruisireisijat. Arvestuslikult ulatus kruisireisijate poolt Tallinnasse jäetud rahasumma ligikaudu 30 miljoni euroni.

Kruisireisijad ja kruisilaevade külastused Tallinnas 2003-2013

Allikas: Tallinna Sadam

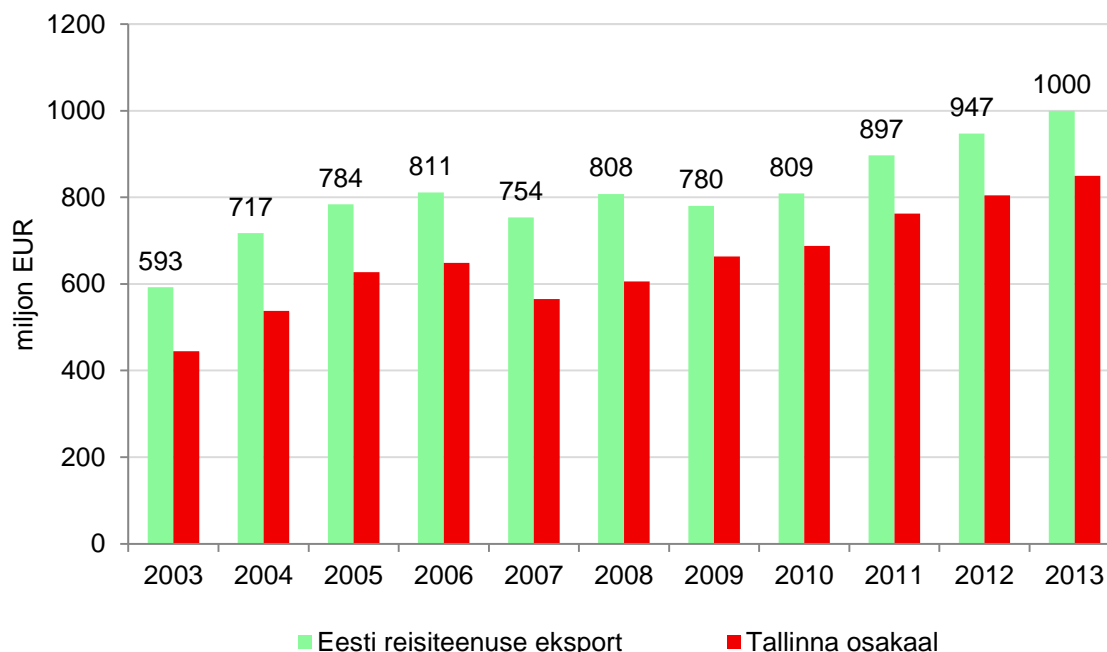
Tallinna turismitulud

Eesti Panga hinnangul kasvas Eesti reisiteenuste eksport 2013. aastal 6%. Väliskülalised tarbisid Eestis kaupu ja teenuseid üle miljardi euro eest¹⁵. Arvestades välisküllastajate regionaalset jaotust ning välisküllastajate reisiga seotud kulutuste struktuuri võib Eesti reisiteenuste ekspordist hinnata Tallinna osakaaluks 80% kuni 85%.

Tallinna **reisiteenuste eksport** (välisküllastajate kulutused Tallinnas) kasvasid hinnanguliselt viie-kuue protsendipunkti võrra, olles kokku ligikaudu **850 miljonit eurot**.

¹⁵ <http://www.eestipank.ee/press/eestlased-reisisid-2013-aastal-kaugemale-14022014>

Tallinna tulud tursmist

Allikas: Eesti Pank

Tallinna Turismiinfokeskuse ja Tallinna turismiinfo kanalite külastatavus

2013. aastal teenindati Tallinna turismiinfokeskuses kokku 159 100 külastajat, kellest 94% olid pärit välisriikidest. Võrreldes 2012. aastaga kasvas klientide arv 5%. Kõige rohkem teenindati Venemaa (32 200), Saksamaa (19 700) ja Soome (14 100) elanikke. 2012. aastaga võrreldes kasvas kõige rohkem Venemaalt saabunud klientide hulk. Jätkus eelnevate aastate trend; kohapeal esitatud päringute arv kasvas, kirja, faksi ja e-mail teel päringute arv vähenes. Turismiinfokeskuse kliendid ootavad varasematest aastatest enam nõustamist ja soovitusi. Kõige enam huvitasid külastajaid transpordiühendused, linnaplaan, ekskursioonid ja kaubandusinfo. Palju tundi huvi vaatamisväärsuste, muuseumide, sündmuste ja Tallinn Cardi vastu.

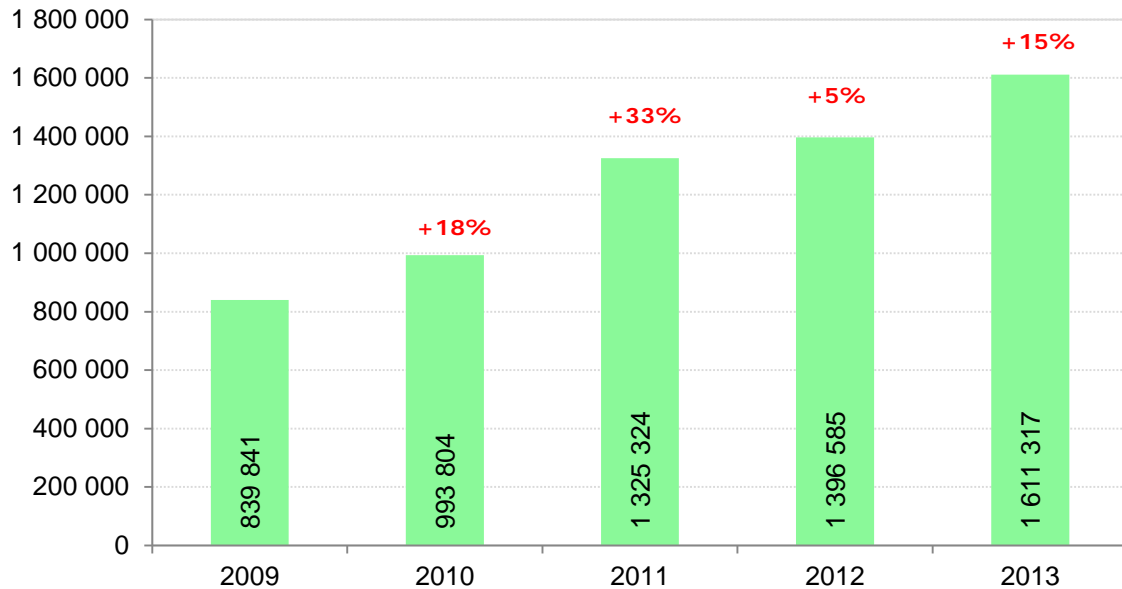
Tallinna turismiinfot jagati lisaks turismiinfokeskusele ka elektroonilistes kanalites nagu Tallinna turismiveeb, Tallinna Fotopank, turismiinfo mobiilirakendused, VisitTallinna kontod sotsiaalmeedias.

Tallinna turismiveebi (www.tourism.tallinn.ee) külastati aasta jooksul 1,61 miljonit korda ning loeti üle 5,77 miljoni korra. Keskmiselt sirviti külastuse jooksul 3,6 lehekülge. Külastuse keskmine pikkus oli üle nelja minutit (4:09). Aastases võrdluses külastatavuse numbrid suurenesid, vaadatavus ei muutunud. Ligi viiendiku (19%) külastustest moodustasid mobiilse seadmega tehtud külastused ning tõenäoliselt just seetõttu vähenes keskmine külastuse aeg.

Turismiveebis tunti enim huvi Tallinna vaatamisväärsuste vastu, samuti meelelahutuste ning reisi planeerimise praktilise info vastu. Turismiinfo suurimate sirvijate seas olid külastajad Soomest (20% külastustest) ja Venemaalt (12%), samuti Suurbritanniast (6%), Saksamaalt (5%) ja Rootsist (4%).

Turismiveeb on oluline infoallikas ka eestimaalasele, kelle külastused moodustasid 2013. aastal turismiveebi külastustest üle veerandi (27%).

Turismiveebi (www.tourism.tallinn.ee) külastused

Allikas: Tallinna Ettevõtlusameti turismiosakond

Turismiprofessionaalide ja pressireisijate kasutuses on **Tallinna Fotopank** (tallinn.fotonet.ee) sadade fotodega Tallinnast kui turismisihtkohast. Fotopanka külastati eelmisel aastal üle 10 000 korda. Turismiinfo **online mobiilirakendust** www.tallinn.mobi külastati 2013. aastal ligi 67 000 korda. Tallinn kui turismisihtkoht kasutab sotsiaalmeediat nii sihtkoha tuntuse suurendamiseks kui turismiinfo jagamiseks. Tallinn kui turismisihtkoht on sotsiaalmeedia kanalites nimega VisitTallinn. Facebooki lehekülge www.facebook.com/VisitTallinn vaadati üle 2,3 miljoni korra. Youtube'is vaadati Tallinna turismivideoid 71 400 korda. Flickris vaadati fotogaleriisid Tallinna vaadetega ligi 73 000 korda.

Kokkuvõte

2013. aastal käisid välisriikide elanikud Tallinnas ligi kolmel miljonil korral. Välisküllastajate arv suurenes aastaga kümnendiku võrra. Turisminumbrite kasvu tagas eelkõige naaberriikide elanike jätkuv huvi Tallinna lühipuhkuse vastu ning aasta jooksul toimunud kultuuri- ja spordiüritused. Kõige enam mõjutas aasta turisminumbreid augustis toimunud Robbie Williamsi kontsert.

Pealinna majutusettevõtetes peatus kokku 1,56 miljonit turisti, mida oli võrreldes 2012. aastaga kolme protsendi võrra rohkem. Kõikidest Tallinnas majutatud küllastajatest olid 89 protsenti välisturistid, kellest omakorda suurem osa (62%) olid pärit Soomest ja Venemaalt. Tallinna majutusettevõtetes veedeti kokku 2,80 miljonit ööd.

Jätkuvalt on Tallinn hinnatud kui puhkuse sihtkoht. 73 protsenti linnaküllastajatest viibisid Tallinnas puhkuse eesmärgil, ärireisidel oli 21 protsenti, konverentsidel 4 protsenti ning mõnel muul eesmärgil viibis linnas 2 protsenti küllastajatest. Reisi eesmärkide lõikes suurenes kõige kiiremini eestimaalaste puhkusereiside arv (+17%), välisküllastajate arvu kasv oli suurim konverentsidel-koolitustel osalejate seas (+30%).

Tallinna küllastused on võrreldes teiste Euroopa linnadega suhteliselt hooajalised ning reisid lühikesed. 2013. aastal reiside kestus lühenes, keskmine reis oli 1,79 ööd. Sesoonsus olulisel määral ei muutunud, linnaküllastajaid oli kõige rohkem juulis. Positiivse suundumusena jätkus esimeses ja neljandas kvartalis pealinna küllastajate arvu kasv.

Majutusturul suuri muutusi ei toimunud. Tallinnas tegutses 324 majutusettevõtet (sh 55 hotelli), milles on kokku 7 334 tuba ja 14 914 voodikohta. Aasta jooksul Tallinna majutusettevõtetes müügis olevate tubade ja voodikohtade hulk vähenes, aga majutusettevõtete sissetulekud kasvasid. Majutusettevõtted teenisid majutusteenuste müügist 108 miljonit eurot. Välisküllastajad tarbisid Tallinnas kaupu ja teenuseid hinnanguliselt 850 miljoni euro eest.

Rahvusvahelised transpordiühendused Tallinnaga muutusid. Kokku läbis Tallinna Lennujaama 1,96 miljonit reisijat, mida oli võrreldes varasema aastaga 11 protsenti vähem. Reisijate arvu languse tõi sihtkohtade ja lendude sageduste arvu vähenemine ning põhivedajaks oleva Estonian Airi tegevusstrateegia muutus. Tallinna Vanasadamas teenindati 9,2 miljonit reisijat, kelle hulk kasvas võrreldes möödunud aastaga 4,5 protsenti. Kasvas kruisireisijate ja Soome suuna reisijate hulk. Kruisilaevad tegid aasta jooksul Vanasadamasse 330 küllastust ning linnaga käis tutvumas 519 300 kruisireisijat. Kruisireisijatest oli pärit 24% Saksamaalt, 19% USAst, 17% Suurbritanniast, 6% Hispaaniast ja 34% ülejäänud 149 riigist.

Huvi Tallinna turismiinfo vastu suurenes. Tallinna turismiinfokeskuses teenindati 159 100 küllastajat (+5%) ning Tallinna turismiinfot jagati ka Tallinna turismiveebis, Tallinna Fotopangas, mobiilirakenduses ning VisitTallinna kontodel sotsiaalmeedias. Turismiveebi küllastati aasta jooksul kokku 1,61 miljonit korda (+15%).

Tabel. Tallinnas majutatud turistid, nende poolt veedetud ööde arv ja reisi pikkus*

Päritoluriik	Majutatud	Muutus 2012/2013		Ööbimised	Muutus 2012/2013		Reisi kestus
		Arv	%		Arv	%	
Albaania	107	-178	-62	251	-289	-54	2,35
Austria	4 704	-1 939	-29	12 193	-2 087	-15	2,59
Belgia	6 029	-742	-11	13 044	-1 954	-13	2,16
Bulgaaria	1 231	-123	-9	2 967	-620	-17	2,41
Hispaania	20 363	-2 154	-10	49 517	1 187	2	2,43
Holland	11 589	-2 064	-15	25 560	-4 455	-15	2,21
Horvaatia	640	-401	-39	2 206	307	16	3,45
Iirimaa	2 687	-1 775	-40	6 568	-4 529	-41	2,44
Island	1 037	307	42	2 734	947	53	2,64
Itaalia	22 385	-4 212	-16	53 465	-7 489	-12	2,39
Kreeka	1 841	-572	-24	5 264	-303	-5	2,86
Küpros	305	-295	-49	739	-696	-49	2,42
Leedu	34 587	3 450	11	64 829	13 994	28	1,87
Luksemburg	761	-430	-36	1 474	-910	-38	1,94
Läti	44 970	-1 232	-3	70 138	169	0	1,56
Malta	342	43	14	827	187	29	2,42
Norra	31 727	-10 563	-25	74 898	-18 243	-20	2,36
Poola	18 690	-1 272	-6	40 992	4 763	13	2,19
Portugal	2 516	-37	-1	5 776	-431	-7	2,30
Prantsusmaa	17 786	-1 148	-6	43 541	-2 156	-5	2,45
Rootsi	51 973	-4 791	-8	87 043	-8 074	-8	1,67
Rumeenia	2 168	292	16	5 989	1 692	39	2,76
Saksamaa	70 781	-7 919	-10	153 581	-11 691	-7	2,17
Šveits	6 955	-1 215	-15	13 665	-1 956	-13	1,96
Slovakkia	1 361	-769	-36	4 191	-1 261	-23	3,08
Sloveenia	1 037	-181	-15	2 595	-237	-8	2,50
Soome	648 862	59 096	10	974 636	27 830	3	1,50
Suurbritannia	37 581	-10 699	-22	87 493	-25 484	-23	2,33

Päritoluriik	Majutatud	Muutus 2012/2013		Ööbimised	Muutus 2012/2013		Reisi kestus
		Arv	%		Arv	%	
Taani	9 433	-2 089	-18	18 357	-3 327	-15	1,95
Tšehhi	4 081	-482	-11	9 129	-669	-7	2,24
Türgi	5 373	602	13	12 793	2 378	23	2,38
Ukraina	9 429	1 515	19	21 543	4 205	24	2,28
Ungari	2 966	235	9	8 060	1 566	24	2,72
Venemaa	204 232	20 825	11	417 454	47 651	13	2,04
Muud Euroopa riigid	30 573	3 295	12	59 110	9534	19	1,93
Aafrika riigid	1 411	-424	-23	3 617	-51	-1	2,56
sh LAV	377	-47	-11	871	16	2	2,31
Aasia riigid	32 953	5 952	22	56 635	10047	22	1,72
sh Hiina	6 782	1 559	30	13 695	4473	49	2,02
sh Jaapan	9 858	1 826	23	17 658	3419	24	1,79
sh Lõuna-Korea	6 386	2 346	58	8 052	2629	48	1,26
USA	23 615	-2 692	-10	54 529	-3831	-7	2,31
Kanada	2 990	-437	-13	6 922	-1033	-13	2,32
Lõuna- ja Kesk-Ameerika riigid	5 256	17	0	10 579	672	7	2,01
sh Brasiilia	2 789	-248	-8	5 799	195	3	2,08
Austraalia, Okeaania	6 059	426	8	13 623	1122	9	2,25
sh Austraalia	5 247	450	9	11 762	1009	9	2,24
Muud riigid	5 665	-5 886	-51	9 619	-12507	-57	1,70
Välituristid kokku	1 389 051	29 334	2	2 508 146	13968	1	1,81
Eesti elanikud kokku	172 626	16 140	10	293 965	30446	12	1,70
Kõik kokku	1 561 677	45474	3	2 802 111	44414	2	1,79

*Seoses Statistikaameti igakuise andmete korrigeerimisega võivad eelpool esitatud arvulised näitajad aja jooksul muutuda.